

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter L, Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Összetartás.

Óriási fontosságuk van azoknak a szavaknak, a melyeket Zichy János gróf a budapesti katolikus kör évi közgyűlésén mondott.

Megszűnt végre a letargikus álom — mondá — melyben elmerülve voltunk, helyét egy energikus létérti küzdelem váltotta fel.

A magyar katolikus társadalomnak alárendelt szerepet játszani ezentul nem szabad. Mi katolikusok számarányunk, társadalmi állásunk, vagyonunk, anyagi és erkölcsi erőnkben rejlt betolyásunk, történelmi nagy multunknál fogva hivatalva vagyunk vezető szerepet játszani ezen országban.

Nem versengésről van szó, nem dominálni akarunk mi — a vallások viszonyosságában rejlt egyenlőségi elv ezt nem engedi, vezető szerep csak a magyar társadalmi életre vonatkozik, melyben nekünk, katolikusoknak elüljárni nemcsak jogunk, de kötelességünk is.

Elsőknek kell lennünk, a mint a kit koránál, tekintélyénél, erkölcsi súlyánál fogva az elsőség nemcsak megillet, hanem a kinek az elsőséget követelnie is kell.

Első és főfeladatunk tehát az adott viszonyok között a katolikus társadalmat szervezve, erőnkkel aczélozni, magunkat a nagy munkára, a létért való küzdelemre előkészíteni. Tisztában kell lennünk azzal, hogy ma már egyedül csak a saját erőnkre vagyunk utalva, másban, mint saját magunkban támaszt nem találunk és tekintetbe kell vennünk azt a fontos körülményt is, hogy minden oldalról ellenséggel vagyunk körülvéve. Ez ellenség pedig a hitetlenek tábora, kik filozófiájuk és anyagi hatalmuk által rést akarnak ütni bástyáinkon azért, hogy megsemmisítsenek.

A hitetlenségnek az a tulajdonsága, hogy éppen nem pozitív, hanem a legnagyobb mértékben agresszív támadó.

Ott, a hol a materializmus legyőzi az idealizmust, ott a hitetlenség győztes.

A hitetlenség nyctmában elhervad a jövőbe vetett remény, az emberi lélek illatos virága; kiapad a szivekből a szeretet forrása, kiegészíti a szenvedély az emberi ész legnemesebb szárnyalásában nyilatkozó gondolatait, — megmarad az ember a maga ijeszttő tökéletességében, megfosztva éppen attól, a mi benne Istenhez hasonló.

Remek és igaz szavak ezek. Tehát a világ előtt is kimondhatjuk immár, hogy telébredtünk, hogy jogainkat, a melyek

900 esztendő örökségünk, mi is védőmezejük. Pár esztendővel ezelőtt ugyszólván még senki és semmi voltunk, ma 1077 kör, egyesület verte bele az országba gyökereit, hogy belőle a katolikus társadalom, a katolikus összetartás fája erős törzsével, erős ágaival, virágaival tanúságot tegyen arról, hogy létezzünk.

Eddig nevezték bennünket a gúnyoltak jajszavainkat, ma már felhallgatott a gúny, az egész tábor fegyverre kelt, hogy támadásaikkal, gyanúsításaikkal ostorozzanak bennünket. Jól tesszük. Így leszünk többen. Így hódítjuk magunkhoz az ingadozókat, így erősítjük meg a küzdőket.

Ha szabad a szociáldemokratáknak Pesten 900 egyesületben szervezkedniük a mai társadalmi rend ellen, ha a mélyen tisztelt zsidóság megtalálja az Allianze Israélite-ben az összekötő kapcsokat, a mely őt az egész keresztény világ teste közé csavarja, miért ne lehetne meg nekünk a jogunk, hogy a társadalmat a kereszténység eszméivel felhívítsuk, azt a társadalmat, a melyet a liberális szellem hovatovább oda juttatott már, a hol a római pogány társadalom volt egykor.

Szükségünk van a katolikus körökre, a hol a társadalmi összetartozandóság szellemét ápolhatjuk; szükségünk a külföldre szövetkezetekre, a hol kizipolyozott néptünk anyagi jólétét előmozdithatjuk; szükségünk van fönn és lenn, mindenütt azokra a forrásokra, a melyek felébresztik a kereszténység államfenntartó szellemét, hogy el ne hervadjanak a mi jövőbe vetett reményeink.

Jaj de fáj!

(*) A Székesfehérvári 4—12 oldalas »Friss Ujság«, mely naponként íriss és naponként 1 krajczárért kapható, a feltámadás nagy ünnepén »Rendkívüli kiadást« eresztett meg, mint látszik, egyes egyedül a városunkban létesítendő Keresztény fogyasztási szövetkezet méltatása czéljából. Nem a jelen alkalommal kivételesen csak két oldalú papiros tekintélye, csak gyanutlan olvasóinak nagy száma bir bennünket arra, hogy a szellőztetett themával mi is újból foglalkozunk. A magyar mondat füzést lépten-nyomon arezul csapó kis irodalmi kirugás »Hitelszövetkezetek«-ről beszél, tehát olyan dologról, a mi, legalább egyelőre, még csak nem is »létesítendő«. No de hiszen nem is az a fő, hogy tudja az ember, hogy miről akar irni. Hiszen majd lesz hitelszövetkezet is, csak várjuk ki a vásárt a napjára; egyelőre azonban beérjük (s azt hisszük, a »F. U.« is) a fogyasztási szövetkezettel.

Hogy miért létesül városunkban a fo-

gyasztási szövetkezet, azt annak létesítői nagyon jól tudják, talán jobban, mint az az »egy keresztény kereskedő« kinek kár volt igazi vallását eltagadni. Hogy van-e nagy tüke városunkban és kívánál, azzal, hisszük, a czikk írója jobban tisztában van, mint mi. Ami pedig ama bizonyos visszaélések illeti, melyek a »F. U.« szerint nem léteznek, azok bizonyításával számos hely szüke miatt nem foglalkozhatunk, de ha megtennék, a »F. U.« keresztény kereskedőjének nem sok oka lenne örömeben kezeit dörzsölni.

Mindenek előtt egyet megsugunk, nem annyira a »F. U.«-nak, mint inkább olvasóinak, s ez az, hogy a fogyasztási szövetkezet létesítését városunkban nem az a gonosz, most már minden lében kanál, papság penditette meg, hanem a keresztény polgárság kebeléből indult ki a mozgalom s nem pásztor, de béres lenne az a papság, mely a gondjaira, vezetésére bizott népet ily fontos dologban magára hagyta. Elleneink ugy is azt hangoztatták és hangoztatják folytonosan, hogy a papok csak beszélnek a népek, hogy túlvilági boldogsággal vigasztalják a szegényt, de kenyeret nem adnak neki. Hát most majd ezt is megtesszük, megpróbáljuk, tudunk-e anyagi sorsán is lendíteni. S ez ellen hiába minden rugkapálózás. Pár héttel ezelőtt létesült megyénk egy falucskájában egy ker. fogyasztási szövetkezet. Ma átlag napi 150 korona forgalommal dolgozik a kis csemete, mi 10% mellett is napi 15 korona hasznot jelent. A »F. U.« jobban tudja mint mi, milyen naivság bizonyos boltosokról feltenni, hogy csak 10%-re dolgoznak, de az évi haszon így is több mint 5000 korona s ez a keresztény nép lesz ezentul, mely a jövőben kevésbé lesz kényszerítve Amerikába vándorolni, mint eddig.

Pompás élvezetben részesített bennünket ugyanazon körök azt »nem keresztény kereskedőjének« orthografice nem kifogástalan, de őszinte szivből fakadt levele, melyben »Istenre« (lám-lám!) kéri a plebánost, »ne tegye őket tönkre azon nép kedvéért, melytől hálát ugy sem várhat!« A plebános biztosította őket legnagyobb jóakarattól s ajánlott nekik egy módot a szövetkezet megbuktatására, mikor azt mondotta: »adjanak oly portékát, oly árban és oly mértékkel mint a szövetkezet s akkor a szövetkezet megbukik.« »Nem« felelék, »akkor mi fogjuk magunkat megbukni!« És a szomorú sejtalem valóra vált négy hét eltelte után a két jövőbelátó ur, mint őszel a fecske, más vidékre készül szállni.

Ennyit a szövetkezetekről.

Van még szó abban az újságban sok mindenről: református hitközségi adóról, felekezeti iskoláról, istentiszteletéről, rakoncátlan gyerekekről, rendőrökről, jó és rossz papokról szóval, de omnibus et quibusdam aliis.

Kár, hogy ezelőtt három évtizeddel nem

Mai lapunk 6 oldal.

szerezni, míg onnan ki nem megy. A bizottság nem helyezkedett ugyan ezen állásponton, a vizsgálat megéjtését azonban elrendelte.

Az ülés fél 12 órakor véget ért.

— **Eljegyzés:** Dr. Balassa Imre megyei aljegyző eljegyezte Kaltnecker Irmát, Kaltnecker Márton takarékpénztári vezérigazgató szép és kedves leányát.

— **Április II.** A törvénnyel nemzeti ünnepé avatott április 11-én, vagyis holnap az ünnepi szent misét a székesegyházban Károly János nagyprépost kántálani helynök tartja.

— **Megyei közigazgatás.** A megyei közig. bizottság tegnap d. e. 10 órakor **Füth** Pál báró főispán elnöklete alatt tartotta meg. rendes havi ülését. A meg nem jelent tagok igazolása után **Huszár** Ágost alispán a közigazgatás múlt havi állapotáról jelentett, a mit **Szűts** főjegyző referációját követett. E helyütt említésre méltó **Farkas** József erosi-i plebános hátrálékos párbérbelhajtási ügye, mely már évek óta húzódik s még befejezéshez talán csak évek múltán jut. A közig. bizottság **Farkas** plebánost kérelmével polgári perre utasította, a miniszter felelővelé folytán az ügyet a közig. bizottsághoz utalta. Itélkezett már ez ügyben a szolgabíró, alispán s még mindig felelővelé alatt áll e vitás kérdés, a mennyiben a kath. hívők párbérbelhajtásának behajtását a hatóság elrendelte, a más vallásukét polgári perre utasította. — **Balassa** Sándor tb. főjegyző bemutatja az évi jelentést, mely felolvasás nélkül tudomásul vétetett. Ezután a Székesfejérvár—Érd és Sárobgárdi ut tárgyában jelent. A közig. bizottság több tagja ugyanis a márciusi ülésen a nevezett utak rossz állapotát szóvá tette s az ügy tüzetes megvizsgálása az alispánra bízott. A megéjtett vizsgálat szerint a jelzett utak kedvezőtlen fekvése, sőt inkább a fedanyag rossz volta oka a mizerábilis állapotoknak, a mihez hozzájárul az a körülmény, hogy az ezen utakba futó sok mellékut sara a nagy forgalom folytán nagy mértékben kerül ezen utas-tekre s meg is rontja azokat. — Ezután **Berecsky** Miksa pénzügyi titkár terjeszti elő a pénzügyigazgatóság havi jelentését. E szerint az egyenesadók kivetése folyamatban van, az I. II. és IV. osztályu keresetadó kivetése befejeztetett, míg a III. osztályu keresetadó tárgyalására már határidő ki van tűve. Az adóforgalom: követelés: 1,503,159 kor. 74 fill., befolyt: 971,531 kor. 63 fill., hátralék: 531,628 kor. 11 fillér. Ideiglenes házadómentesség 56, fizetési halasztás 41 esetben adatott. Az államépítészeti hivatal, majd a többi referensek jelentéseinek tudomásul vétele után **Festelich** Benuó gróf kir. tanfelügyelő referált. Pátkán **Benge** István iskolaszéki gondnok a róm. kath. tanítót hivatalos működése folyamán a tanulóknak előtértegette. A főszolgabíró ezért a gondnokot az iskola csájaira fordítandó 10 kor. pénzbüntetésére ítélte. A pénzbüntetés behajtátván **Bengétől**, később neki mint gondnoknak hivatalos kezékre átadatott. Ez összeg azonban a számadásokban nem fordult elő. Az ügy kladatott a vizsgálat megéjtése végett a járási főszolgabírónak. Több iskolai ügy elintézése után az ülés 12 órakor véget ért.

— **Nagy tűzvédelmi gyakorlatok.** Az ősz folyamán Veszprém környékén nagyszabásu tűzvédelmi gyakorlatok fognak tartatni, a melyen a király is részt vesz. Paar hadsegéd tegnapelőtt értesítette is erről Vajda Ödön zirczi apátot; a király a zircziek kolostorában fog megszállani.

— **A fejérmegyei gazd. egyesület** tegnap d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek főtárgya a Csirák Antal gróf lemondása folytán megüresedett II. elnöki állás betöltése volt. A közgyűlés **Detrich** Zsigmond indítványára egyhangulag **Nádasdy** Tamás gróft választotta meg az említett állásra. A közgyűlés lefolyása után az igazgató választmány tartott ülést, a melyen csekélyebb jelentőségű folyó ügyek nyertek elintézését.

— **Tűz — halálhal.** A rendőr-őrjárat az elmúlt éjjel egy óra tájban fojtó füstszagra lett figyelmes s midőn a csendes légáramlat mind sűrűbb és sűrűbb gombolyagban hozta éjszak felől a veszedelem hírmökét; a rendőrök, majd **Reé** István rfőkapitány élén a tűzország kutatni kezdték a tűz helyét s rövid keresés után rájöttek, hogy a Pestis pinczék feletti szűrkön csaptak fel a lángok. A helyszínere siettek s konstataáltak, hogy a **Szabó** András tulajdonát képező két szalmakazal már a tűz martaléka lön. Rémes látványt tártul már a megjelenés első perceiben a tüzoltók szeme elé. A kazaktól mintegy tíz lépésnyire feküdt tehetetlenül összeesett testtel **Németh** István Csutora-utca 22. szám alatti lakos, a ki csak annyit tudott mondani, hogy pipára akart gyujtani s vigyázatlanságból pipa-gyujtás közben vetett lobbot a kazal. Az első segélynyújtás után **Németh** a Szent-György körházba szállították, a hol ma reggel 4 óra tájban égési sebeiben óriási kínok között meghalt. A tüzoltók reggel 4 óráig voltak a tűz körül elfoglalva s a lokalizálás a csekély létszám mellett nem kis erőt vett igénybe.

— **Köszönetnyilvánítás.** A székesfejérvári Oltáregylet ez idén is gazdag szerelvényeket kegyeskedett az alsó-alapi plebáni-templomnak adományozni. Ez értékes, szép templomi szerelvényekért legmélyebb köszönetét és hálaíjt nyilváníti — ez uton is az Oltáregylet mélyen tisztelt választmányának. Alsó-Alap, **Látics** György plebános.

— **Uhlánus.** Szinte tudja mindenki, hogy az „uhlánus” szó után a hírlapok hasábjain valami megbotránkoztató dolognak kell következnie. Tényleg úgy áll a dolog jelenleg is. Kedden éjjel egy óra tájban **Máté** Ferencz mézáros segédje, **Horváth** József több társával ment hazafelé. A városaháztéren elváltak egymástól s **Horváth** a Palota-városrészt felé tartott. A Szent-István-utca bejáratánál egy uhlánus közlegényvel találkozott, a ki két pillangó karján bandukolt az éj csendjében. **Horváth** magyar szokás szerint köszönt, mire az uhlánus „hallgass kuss”-sal válaszolt, sőt nem is várta tovább a legény szavát, kardot rántott s a fejre mért csapást **Horváth** a karjával fogta fel s még szerencse, hogy a nehéz lovassági kard csak egy ujját szabta le **Horváth**nak. A segélykiáltásra **Horváth** barátai a tett színhelyére siettek s bár az uhlánus megugrott, a kard és a sapka a rendőrséghez került. Egyébként a jeles hadfi Sándor névre hallgat. Ez volna a rövid leírása annak a botrányos tetteknek, melynek szerephőse ismét egy uhlánus volt. A kard száma a tettes kinyomozását lehetővé teszi, de nem nyújt semmi biztosítékot aziránt, hogy a polgárok életét ne veszélyeztessék az uhlánus legénység. Mint halljuk, a polgárság nincs megelégedve **Reé** István rfőkapitány eljárásával, a ki ez ügyet az ezredparancsnoksághoz tette át s ezzel eleget vett tenni kötelességének. Annyi botrány fűződik utóbbi időben a legény-

ség nevéhez, hogy a testi épség, a személybiztonság megóvása érdekében felhívandó a hadtestparancsnokság figyelme eme katonai fegyelmetlenségre. A legközelebbi közgyűlésén szóvá tétetik ez ügy s akarjuk hinni, hogy a törvényhatóság tudni fogja kötelességét.

— **Tanítók a mentés szolgálatában.** A kultuszminiszter legutóbb kiadott körrendeletében föl hívja a tanfelügyelőket, hogy a tanítókat az első segítség-nyújtáshoz szükséges ismeretekben kioktassák. A tanító- és tanítónőképzőkben a tanítási anyag megállapításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a tanulók ezeket az ismereteket elsajátítsák. A működő tanítók között a kultuszminiszter tizezer példányban kiosztja **Kovács** Aladár dr. budapesti mentőorvosnak az első segítség-nyújtásról szóló könyvét. A tanító-egyesületekben a budapesti mentőegyesület által kiküldött orvosok fölölvasást fognak tartani az első segítség-nyújtásról, vidéken pedig három-négy napos kurzusokban fogják a tanítókat kioktatni.

— **Keresetek és megtaláltat.** Megirtuk annak idején, hogy özv. **Szabó** Józsefné Gyűmölcs-utcai lakosnéhoz egy leány beszegődött s 2 napi otlét után jól meglöptván gazdáját megszökött. **Simon** Sándor alkaptány megindította a nyomozást s dicséretre legyen mondva nagy tevékenységet fejtett ki az ismeretlen tettes kézrekerítése végett. Az eredmény fényesen dokumentálja eljárásának ügyességét, a melyhez ha kellő fizikai erőt alkalmazhatott volna, már napokkal előbb kézre került volna **Varga** Rozália, a hirté már a nyomozás során több lopási eset bizonyult. A jó fogást tegnap csinálta a rendőrség s azóta **Simon** alkaptány fáradtságát nem ismer kutatásaiban, a mely bizonyára a leánynak még több bűnét is napfényre hozza. Ez ügyben, mint egyébkor is sajnálattal láttuk a nyomozó szolgálatra bivatott közeg tevékenységének hiányát, pedig a kiutalt havi 90 korona napidíjjal e czélt óhajtott szolgálni a város közönsége. Még várunk, talán fog e speciális ügyben intézkedni a város főkapitánya.

— **Felülvizsgálat.** A vármegye területén működő állandó vegyes felülvizsgáló bizottság **Füth** Pál báró főispán elnöklete mellett ma d. e. 9 órakor összeült felülvizsgálatra, melynek eredményeként 1 állításköteles póttartalékba helyeztetett, 3 elbocsájtattott s 1 keresetképesnek kimondatott.

— **Az iparossegédek rajzkiallítása.** Az ipar-tesztület Jókai utcai helyiségében husvét vasárnap és hétfőn segédjeik által, a szakrajztaufolyam ideje alatt elsajátított ismereteik s előállított rajzaik fölött mondhattak ítéletet az iparosok. A helyiség ugyan ez alkalomra kicsinynek bizonyult, de ezzel még nem mondjuk azt, hogy a rajz sok volt, mert a hol annyi iparossegéd van, mint városunkban, a szakrajz iránt nagyobb érdeklődésnek kellene mutatkoznia. Manapság az iparossegédnek önállóan is kell tervezgetnie, ha szakmájában képzett mester akar lenni s nagyobb vállalatokba kíván becsajtkozni: szóval magát folyton képeznie kell. Sokkal többre megy majd az életben, ha ily módon tanulja meg a munka szeretetét, mint ha a szociálisták észbontó fejtegetéseinek hallgatásával, vagy bármi uton-módon tölti el üres idejét. Bizony szomorú dolog, hogy ily nagy városban, annyi iparossegéd közül csak 30 s néhány iratkozott be az ingyenes taufolyamra s abból is csak 15—20 látogatta rendszeresen az előadást. **Molnár** Bála, a taufolyam

rajzlanára szép eredményt produkált így is, ügyes, lelkiismeretes vezetése mellett. tanult, a kiben volt némi hajlandóság. A kiállított rajzok csinos kivitele, praktikus előállítás, sokoldalúsága, tisztasága jó benyomást tett a szemlélőre, s igazolja a felsőbbbségnek nem rég elhangzott véleményét. Molnár rajztanárban *kijelő tanerőt* nyertünk. Az egyes szakok rajzai (ács, asztalos, lakatos) jól voltak csoportosítva. A kiállítás valóban megérdemelte az érdeklődést s látogatókban nem is volt hiány.

— **Térzene.** Az V. honvédkerületi zenekar *Fricsay* Richard karmester személyes vezetése mellett minden vasárnap d. e. fél 12 órakor és szerdán d. u. fél 5 órakor a Zichy-ligetben térzenét ad.

— **Halálozás.** Dr. Halász Ignác kolozsvári egyetemi tanár, a magyar és ugor összehasonlító nyelv előadó tanára, a ki hosszabb időn keresztül a helybeli főreáliskolának volt kintinó tanára, tegnap este 9 órakor meghalt. A budapesti Hercezl-féle szanatoriumban tegnap délelben súlyos természetű operáczió ment keresztül, a mi életébe került. A rokorszenves fiatal tanár halála vesztesége a magyar tudományos világnak.

— **Kerékpárosok kirándulása.** A székesfejvári kerékpár-egyesület f. hó 7-én rendezte ez idei első kirándulását Polgárdira *Kúnos* Gyula és *Vida* Pál egyesületi elnök vezetése mellett. A kirándulás igen kedélyesen folyt le s a polgárdi kaszinóban, hol ezigényzene várta a vasparipásokat, jóízű uszona mellett töltötték a pihenő-órát. A legközelebbi kirándulás vasárnap délután 2 órakor lesz Velenczére. Egy kellemetlen incidens zavarta meg az első kirándulást. Polgárdi határában ugyanis egy ottani atyafi sehogys sem tudott kibékülni a biciklistákkal, vagdalódzott s a vége az lett, hogy elvették az ostorát. Virányi Artur ostorral kezében folytatta az utját, még pedig szerencsétlenül. Az ostor ugyanis az első kerékre csavarodva Virányit lerántotta a nyeregől s a földön elterülve állat alapo an összezúzta. Sebét Polgárdin bekötötték.

— **Eljegyzés.** Mentler Jenő dr. sár-szt-mihályi körörorvos eljegyezte Baly Erzsike kisasszonyt Kápolnás-Nyékéről. Gratulálunk és sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak köteendő frigyükhöz.

— **Szomorú husvét.** Szabad-battyányi levelezőnk szomorú husvétől értesít bennünket. Ott ugyanis úgy üli meg a husvétit ünnepeket a fiatalok, hogy felönt a garatra s verekedést rendez. A verekedések a Hoffmann-féle korcsmában játszódtak le s két sebesült nyomja utána az ágyat. Az egyiket hétfőn éjjel 1 órakor szállították be Székesfejvárra, a hol dr. *Vizteleki* Frigyes orvos foltozgatta össze Kiss Lajos arcz- és fejsebéit. A másik szerephős Lengyel József tegnap került erős homlok-vágással az orvos keze alá. Lengyel József ellentele *Klima* József volt, a ki még lelővéssel is fenyegette a vérében fetrengő levért ellenségét.

— **Vesztett eb marás.** Részletesen megírtuk, hogy a városunkhoz közel fekvő Farkas-tanyán Hajnal János 4 éves leánykáját, Juliskát egy kóbor eb megharapta. A sebet dr. *Vizteleki* Frigyes járárorvos bekötözte s elrendelte a kis leánynak a Pasteur intézetbe szállítását. A szülők azonban nem sokat törődtek az orvosi megfigyással, könnyelműen kockázra tették gyermekük életét s a szomorú eredmény nem is maradt el. A múlt éjjel a gyermek a ve-

szettség tünetei voltak észlelhetők s így most már a halál bekövetkezése csak rövid idő kérdése.

— **Feltámadás.** Ha valamikor, ugy a husvéti ünnepek körül fényes bizonysgát adja városunk lakossága annak, hogy katolikusnak vallja és érzi magát. Az újatatoskodóknak oly imponáns tömege lepi el ilyenkor templomainkat, hogy az ember lelke önkéntelenül felbuzdul. Különösen a feltámadási ünnep rendkívül sikerült az idén az amugy is szép időjárással. Az ablakokat még nem katolikus vallásu polgártársaink is kivilágították. Annál jobban feltűnt azonban, hogy Székesfejvárváros a Városházán teljesen fénytelenéssel tündökölt. Azelőtt nem szokott ez hiányozni s nem értjük a mostaninak okát. Azt hisszük, hogy Fejérvár lakosságának körülbelül 80 százaléka katolikus, a városháznak pedig képviselnie kell az egész város érületét. Vagy talán itt is kilátzik a könyökünk a szegénységtől.

— **Innen-onnan.** Nap-nap után tapasztaljuk, hogy az utczákat s ezek közül főleg a legnépesebbeket a közlekedési fő időpontokon sepréti a városi hatóság. Így ha a gyermekek az iskolába mennek vagy onnan kijönnek, feltétlenül söpri az utczák valamelyikét. Talán be lehetne osztani a munkát másként is? — A rózsáskert bejáratánál péksüteményt, gyümölcsöt, czukrot stb. árulnak. Hát ez ellen még nem volna kifogásuk, de mert a miniszter ur közegészségügyi szempontból nem tartotta megengedhetőnek a czukorneműek üveg-bura nélküli árulását, talán nem volna felesleges a rózsáskert melletti czukorelárúsítót a miniszter ur magas rendeletére jóindulatu figyelmeztetésben részesíteni. — A nagyváradi rendőrkapitány a napokban rendeletet adott ki s elég fontosat. A rendelet ugyanis szigorú kötelességévé teszi a *krajczáros* újságok rikkancsainak, hogy tisztán és tisztességesen (tehát nem piszkosan és toprongosan) öltözködvé árulhatnak újságot s ezt is szó nélkül, esendben kell végezniük vagyis végig orditozni az utczákat nem szabad. A rendelet hű mását készséggel bocsájtjuk főkapitányunk rendelkezésére, a ki mindenesetre lekötölezné városunk közönségét, ha hasonló rendeletet bocsájtana ki. Annyi haszna mindenesetre volna, hogy az ember nyugodtan mehetne végig az utczákon, főleg a belvárosban reggel vagy este s nem lenne kénytelen boszankodni egy-egy rikkancs orditozásán.

— **Felakasztotta magát.** *Pápay* Nándor, a Kereskedelmi Bank vezérigazgatójánál a Nádor-utcai Töltényi féle házban szolgált Nagy Julianna, egy 17 éves, derék, csinos hajdon, a kit gazdája mint tisztességes, hücselédet becsült, Alsó-Királysor 37. sz. alatt lakó szülei pedig mint jó gyermeket szerettek. És ez a leány legszebb fiatalágában eldobta magától az életet, hogy miért, alapos oka alig lehetett rá. Husvét másodnapján egyedül maradt gazdája lakásán, irt néhány bucsusort s aztán a padlásra ment s czukorzaineen felkötötte magát. A déli órákban már életelenül találták. Reé István főkapitány dr. Bierbauer Viktor főorvossal a helyszínére ment, mentés helyett azonban már csak a hullaszállító kocsinak volt funkciója. A hullát a nalottas kamrába, majd szülei lakására szállították. Bucsulevelében öngyilkosságának okáról nem tesz említést. Állítólag erős fejtörősei, némelyek szerint azonban szerelmi csalódás kergette a halálba.

— **Megriasztott biciklisták.** Többször volt már szó a helyi lapokban, így lapunkban is arról, hogy egyes bicikliző urak azt hiszik, mintha Fejérvár városának lakosait csak azért teremtette volna a Mindenható, hogy az ő gyenge művészetükben gyönyörködjenek. El-foglalják a gyalogjárókat, megriasztják a lovakat s egyáltalán annyi kellemetlenséget csinálnak a járó-kelő közönségnek, a mi most már igazán tűrhetetlen. A rendőrség meg, mintha csak azért volna a világon, hogy szigorú és minél több rendeletet adjon ki a vasparipások ellen, a melyekkel azonban, mivel érvényt nem szerez; nevétségessé teszi magát. A napokban ütött el egy bicikliző ur egy kis teányt a Sas-utczában, aztán elinait. Egy másik Hojer mázólót gázolta el, hogy napokig volt kénytelen az ágyat nyomni. Nagyszombaton pedig tizenegyen jórészt vasuti munkások jöttek Pákozdtól. Ugyanazon uton a szálló felől jött *Antal* Ferenc városi bizottság tag Mück Nándor mázóló-mesterrel. Kocsijába fiatal csikó volt fogva. A bicikliző urak, a helyett, hogy hátulról csemetéssel figyelmeztették volna *Antal* jövetelükre, egyik a másik után akart nagy bravúrral jobbról-balról mellette el-surranni. Mi sem természetesebb, minthogy a fiatal csikó megvadult, egyszerre ugrálni kezdett, s keresztbe állott az uton, a minek következtében az ujkor vasparipás lovagjai (igy nevezik ők magukat) leszorultak az utról s megismerkedtek a szabad esés törvényeivel, *Antal* Ferencnek a kocsija pedig az Erzsébet-liget mélyedésébe dőlt. A bajt a „vasparipás lovagok” okozták, a kik még kövel is dobálták *Antal* s természetesen nekik állott még feljebb. Az első megszólítás, a melylyel *Antal* Ferencet megtisztelték, az volt: „bugris paraszt, nem tudsz vigyázni.” *Antal* felszólította őket, hogy nevezésk meg magukat s mikor ezt nem tették meg, csirkefogóknak szólította őket. Rádadásul, hogy igazságuk minél világosabbnak lássék, egy papírosra — a melyet *Friss* Újságnak neveznek — kizszerkesztették *Antal* Ferencet, a hol perse szükségesnek látták a maguk érdekében azt mondani, hogy *Antal* illuminálva volt. A legokosabb, a mit cselekedtek, hogy a rendőrség elé vitték az ügyet, így legalább ott lesz majd alkalmuk tapasztalni, hogy mi szabad a vasparipás lovagoknak, mi nem, hogy Fejérvár polgárai nem azért fizetnek utadót, hogy az ifju lovagok elől minduntalan az árokba kelljen menekülniök, vagy ha nem sikerül a futás, megérhetik, hogy elütik őket, vagy kocsistól-lovastól felfordulnak, mert: az első a vasparipás lovagok, — ha páripájuk nyerit is az áráért — aztán jön egy nagy semmi, aztán még egy nagy semmi, aztán jönnek a gyalog, vagy kocsin járó gyarfló földi halandók, a kiknek az a joguk is megvan, hogy utadót is fizethetnek.

— **Ősz-utcai csendélet.** F. hó 7-én éjjel *Pemmer* József és Nagy József Őreg-utcai legények a kellenél többet ittak s jékdüvkben a Ősz-utczába is elvetődtek. Fejérvári szokás szerint keresték az alkalmat, hogy ellenségre bukanjanak. Megpróbálloztak *Süveges* Ferencz kömivessel, ennek azonban nem lévén harezias hangulata, elmenekült, azaz csak elmenekült volna, ha *Pemmer* utól nem éri s biciskájával meg nem sebz. Sőt nem elégedtek meg *Süveges* sem, ráámadtak az odaérkező rendőrökre is s kövel megdobálták, majd a közáporban elmenekültek. Folytatása az ügynek a bíróság előtt lesz.

— **Női iparkiallitás.** A női iparkiallitásnak rendező bizottsága f. hó 14-én d. u. 8 órakor a Vörösmarty-kör helyiségében ülést tart, melyre a bizottság tagjai ez uton is meghívottak. Az ülésen, mint már egy alkalommal jeleztük, Zichy Jenő gróf fog előkölni.

— **Felolvasó estély.** A székesfejérvári iparos ifjuság önképzőköre f. hó 7-én saját helyiségében a kör pénztára javára ének, szavalkók és táncokkal egybekötött felolvasó estélyt rendezett, a mely alkalommal a kör helyiségét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. A szereplők mindegyikét dicséret illeti a méltán megérdemlik a többször aratott tapavihart; sokszorosan megilleti azonban a dicséret a kör érdekében kifejtett tevékenységéért a kör lelkes igazgatója, Békefi (Szaller) István, ki ez alkalommal is mindvégig lebilincselte a hallgatók figyelmét érdekes és tanulságos felolvasásával. Az estély anyagi tekintetben is igen szép sikerrel végződött.

— **Tűzvész Kálozon.** Kálozi levelezőnk nagy tűzvészről értesít bennünket. Tegnap d. u. 2 és 3 óra között vészes harang-kongás jelezte a nagy veszedelmet, a mely óriási riadalmat keltett, mert erős szélvihar dühöngött. Alig egy fél óra alatt 14 ház a melléképületekkel együtt a lángokban állott s oly gyorsan emésztett mindent, hogy az oltásra gondolni sem lehetett; a lokalizálására szorítottak tehát, a mi csak a szél csillapultával sikerült. A kár meghaladja az 50000 koronát. A tűz keletkezésének okát még nem tudták megállapítani.

— **Tolvaj leány.** Boross Ferenczné Palotai-utca 40. sz. alatti lakónő zárt szekrényéből a múlt hó végén több ruhaneműt elloptak. Gyanúja a vele egy házbai lakó Kovács Juliánára cselédre irányult, a ki azonban meglepett a városból. Később visszatért s ekkor kiderült, hogy Kovács Julinak egyéb bűne is van. Erzsébetfalván ugyanis egy nyilvános házból mintegy 79 kor. értékű ruhaneműt lopott el s megszökött. Tettét a leány beismerte s most már a járásbíróóság előtt várja a büntetését.

— **Megunta az életét.** Szeitl Pál 60 éves helybeli (Selyem-utca 39. sz. a.) cipész f. hó 4-én azzal távozott hazulról, hogy többet nem jön vissza. Családja e kijelentésével nem sokat törődött, mert már máskor is igért ilyenit, de bizony mikor kimulatta magát, a mi nem volt ritkaság nála, csak megint hazáérkezett. Ez alkalommal azonban beváltotta szavát, mert f. hó 9-én a veszprémi rendőrkapitányság táviratilag értesítette a helybeli rendőrkapitányságot, hogy Szeitl Pál az nap reggel Veszprémben felakasztotta magát. Mire észrevették, életre kelteni már nem lehetett.

— **Szökött cseléd.** Grünfeld Gábor csákerényi lakos cselédje, Vagyócski János egy negyedévi bérét előlegül felvette s megszökött. Körözése elrendeltetett.

— **Tettenért vadász.** Mórocz László csözi lakos foga nyul pecsenyére fajt s ki is ment a határba lesre. Épen lövésere jött a vad, Mórocz lőtt s eredménynyel. Ugyanabban a pillanatban a vadász háta mögött termett a csendőrvadász s leféléte a vadászot s átadta a községi előjáróságnak.

— **A feltámadás tolvaja.** Rendőrségünk mintha elevenedni kezdene. F. hó 6-án ugyanis a szemináriumi templom feltámadási körmenetén a rendőrnek feltűnt, hogy egy férfi nagyon keresi a tömörülést. Nehogy a zavarosban halászháson igazolásra szólította s kisért, hogy a gyanú nem volt alaptalan, mert a tola

Weiland/Béla kápolnásnyéki illetőségi, betöréses lopásért többször büntetett faczér péklegény, ki városunkba egy kis vendégszereplésre jött. A rendőrség illetőségi helyére toloncoltattá.

— **Erőszakos csavargó.** Szilágyi Sándor munkanélküli csavargó a husvéti ünnepek alatt erősen erejével pénzhez akart jutni. A vasút környékét tartotta a legalkalmasabb helynek a pumpolásra s a ki nem állt kötélnek, ugyan csak megöntözte ajtának trágár barmatjával, mignem a rendőr-őrszem megsokalta a dolgot s a városházára kísérté. Szilágyi csak egy a sok közül!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. P. Helyben. Hogy mit szólunk a Sz. H. cziczerős szerkesztői üzenetéhez? Hát először is kénytelenek vagyunk belátni, hogy a „tisztavertű 48” haragszik. Még pedig nagyon haragszik. Másodszor bevalljuk, hogy most már épen nem tudjuk magunkat tájékozni. A külvárosi „pletykadudák” a mi „komoly emberünk” nótáját már 9 év óta fujják, hogy t. i. a Sz. H. a kormánypart utját készíti elő. Kalocsayt, a függetlenségit, már 4 év óta szidja, és a mellett a Bánffy párti Eötvös-, Kossuth-párt ömledéseit állandóan döngicséli szerény igényű olvasói fülebe. Ez mind a kormánypart málmára hajtja a vizet. Ezt állította az a „komoly ember” is. Sajnos azonban, hogy a Sz. és V. tegnapi száma megingatta ebbeli meggyőződésünket, a mennyiben a szabadelvűség nevében tiltakozik a szabadelvű párt minden ilyenmű meggyanusítása ellen, kijelenti, hogy köszöni a támogatást, sőt hiszi, hogy a helybeli „tisztavertű” függetlenségi párt sem fog belőle kémi, melyről a nála már megszokott nagytájjal azt állítja, hogy 20 30 tagból is áll. Azért tőlünk ezentul ne kérdezzen semmit, mert mi már semmit sem tudunk, no meg a helybeli szabadelvű pártot sem akarjuk tovább rágalmtáznai. Ha azonban tudni vágyása nem hagyja nyugodni, forduljon felvilágosításért a Sz. H.-hoz, vagy még jobb, vegyen be néhány Pink-pilulát, azok már sok mindenről használtak.

Gyűjtsünk BÉLYEGEKET!! HASZNÁLT

bármely országból való és bármely nemű, még ha egészen közönséges is. A cél: szegény gyermekeknek papokká való nevelése. Jutalmul emléktárgyakat adok, rózsafüzereket, sz. Antal prágai Jézus képeket. A küldeményeket és esetleges kérdézősködésekét méltóztatassék Bregenzbe Voralberg Bureau, Betlehem intézni.

Első zarándoklat utazás 1901-ben. Róma (Loretto).

Indulás Budapestről, 1901. április 25-én.

I. és II. oszt. április hó 26-án indul.
Árak: I. osztály 120 for./nt.
 II. " 85 "
 III. " 42 "

Bővebbet a részletes program, melyet kívánatra szivesen bárbinék küld

Magyar Utazási Iroda.
 Budapest, IV. Ferencziek-tere 2. I.

Chief Office 48, Brixton-Road, London, SW.
Thierry A. gyógyszerész
 vértkepező és tápláló, valódi
Hämatin-pastillái
 a legmegbízhatóbb szer a sápkór és vérszegénység ellen, valamint az ezekből származó bajok megelőzésére. Mellőzzük a gyomor idegeket túlzókat, szédítő nehéz csúszókat és használjunk csak a könnyen assimiláló pastillákat. Minden doboz a készítő aláírásával van ellátva. Egy doboz ára 4 korona portmentesen szállítva, a pénz előleges beküldése mellett
Thierry A. gyógyszerész. balzsamgyára
 Pragradn, Bohits-Sauerbrunn mellett.

Hirdetések
 a »FEJÉRMEGYEI NAPLO«
 részére
 jutányos áron vétetnek fel.

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
 (CHICAGOI ARATÓGÉPGYÁR)

GRAND PRIX. **PARIS 1900-ban.**

Kéveköti aratógép, Fűkaszalógép, Készürökészülék, „Daisy” marokrákó aratógép, Szenagyűjtő garabtye és Kéveköti fonalgyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte!
 Tessék mintakönyvet kérni!

Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Képviseleink: **WILLIAM J. STILLMAN** igazgató. **NEY MÓR, Székesfejérvár.** Budapest V., Váci-ut 30.

